

TEMA: MÅL 7 - HÅLLBAR ENERGI FÖR ALLA

FUTURE MINDS

FILMFEST 2023

ELEVHANDBOK

INNEHÅLL & INTRODUKTION

INTRODUKTION	SID. 1
OM FILMFESTEN - PRAKTISK INFO	SID. 2
OM HÅLLBAR UTVECKLING	SID. 3-4
OM TEMAT: MÅL 12	SID. 5-6
UPPDRAG	SID. 7
ÖVNING: AKTIV LYSSNARE	SID. 8-13
GRANSKA AKTÖRER	SID. 14-17
TIPS PÅ RESURSER	SID. 18-19

INTRODUKTION

Välkommen till Future Minds filmfest 2023! Handboken som du just nu läser är till för att hjälpa dig att få ut så mycket som möjligt av filmfesten. Här finns fakta, övningar, tips och inspiration. Din lärare kommer att informera dig om hur du ska jobba med den och ge dig mer information om datum, tider och hur just din klass kommer att förbereda er för filmfesten.

VAD ÄR FILMFESTEN?

Filmfesten är ett livestreamat event där du får se inspirerande filmer, höra intervjuer och få inspiration kring hållbar utveckling, med särskilt fokus på årets tema: **Mål 7 - hållbar energi för alla**. Filmfesten arrangeras av Future Minds, vars mål är att skapa engagemang för hållbar utveckling, med dig och andra unga i fokus.

Under filmfesten kommer också ett panelsamtal hållas, där ni unga får chansen att fråga ut några av Sveriges ledande företag, organisationer, experter och beslutsfattare kring hur vi ska göra framtiden mer hållbar. Här får alltså ni höja era röster - det ser vi fram emot!

Vi ses på filmfesten!

OM FILMFESTEN - PRAKTISK INFO

SCHEMA

FÖRMIDDAG

08.30 - 09.15 filmvisning
09.30 - 10.30 panelsamtal

EFTERMIDDAG

13.00 - 13.45 filmvisning
14.00 - 15.00 panelsamtal

VIKTIGA FÖRMÅGOR ATT AKTIVERA

Under filmfesten kommer du att få höra och se klipp och samtal kring viktiga hållbarhetsfrågor. Under filmfesten behöver du vara aktiv för att ta till dig av innehållet.

Här är några viktiga förmågor att aktivera:

- **Lyssna aktivt.** Se till att ha fullt fokus, detta kan du underlätta genom att exempelvis anteckna under filmfesten. Här i handledningen finns hjälp kring hur du blir en aktiv lyssnare.
- **Våga ställa frågor.** Våga skicka in frågor till panelen, och gör din röst hörd. För att göra det lättare kan du förbereda en del frågor i förväg.

PANELSAMTAL MED FRÅGOR

Efter filmvisningen kommer det hållas ett panelsamtal. I panelen deltar representanter från företag, forskning och politik och ni kommer att få möjligheten att ställa frågor till panelisterna! Eftersom hela filmfesten sker digitalt och ni ser panelsamtalet via en skärm kommer ni att kunna ställa era frågor via ett digitalt verktyg som vi informerar om när det är dags.

Företagen som deltar är **IKEA** och **SEB**. Med fakten och övningarna i den här handboken kan ni både läsa på om ämnet som kommer diskuteras (hållbar energi) men också om företagen och deras verksamheter. Det blir ett tillfälle för er att få diskutera och ifrågasätta vad respektive aktörs arbete har för påverkan globalt som lokalt.

I panelen kommer även representanter från **forskning** och **politik** delta. Se därför till att ni förbereder frågor att kunna ställa även till dem!

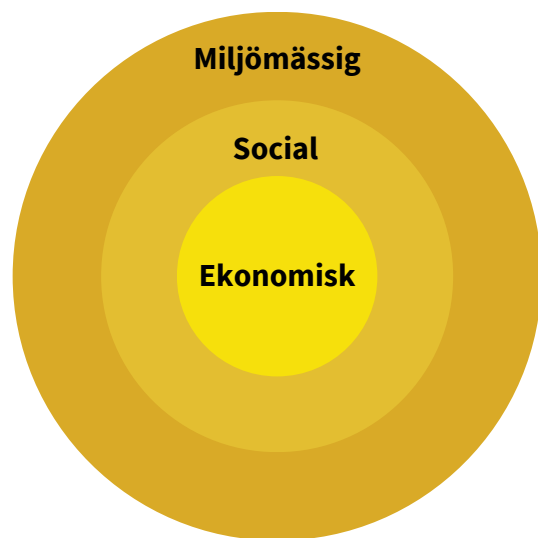

OM HÅLLBAR UTVECKLING

Filmfesten är till för att skapa engagemang kring hållbar utveckling. Vad är då hållbar utveckling? Kanske vet du massor, kanske har du bara hört begreppet men inte har full koll på vad det innebär. Här följer iallafall en snabb överblick över detta viktiga begrepp.

Definition

Hållbar utveckling handlar i grunden om att vi ska kunna leva ett så bra liv som möjligt - samtidigt som framtida generationers människor också ska få kunna leva bra liv. För att möjliggöra det måste finns det olika aspekter vi måste ta hänsyn till. Se punkterna till höger.

De tre delarna av hållbar utveckling

HÅLLBAR UTVECKLING BESTÅR AV TRE HUVUDDELAR:

- **Miljömässig hållbarhet.** Det handlar om hur vi människor behandlar naturen. Stoppa klimatförändringarna, hindra att arter dör ut, minska utsläppen av giftiga ämnen i naturen och sådana frågor. Och vi är ju en del av naturen, så en hållbar natur är en förutsättning för oss människor och för att vi ska kunna leva.
- **Social hållbarhet.** Det handlar om hur vi människor behandlar varandra. Det är här frågor om demokrati, rättvisa och jämställdhet mellan män och kvinnor kommer in. För att vi ska kunna leva bra liv idag och i framtiden behövs utbildning, fred och tolerans och att alla människor blir bemötta med respekt.
- **Ekonomisk hållbarhet.** Det handlar om hur vi fördelar våra resurser. Att inte några få människor tar alla pengar och resurser, och att många andra lever i fattigdom. Det finns begränsade resurser, och för att alla idag och i framtiden ska leva så bra som möjligt måste vi fördela resurserna rättvist. Att skapa en hållbar framtid kräver också resurser, pengar behöver exempelvis investeras i hållbara lösningar som solceller, istället för att vår ekonomi är beroende av olja.

Alla dessa tre aspekter hör ihop och påverkar varandra och alla tre aspekter måste tas hänsyn till för att något ska vara verkligt hållbart. De är en delar av samma helhet, som bilden visar.

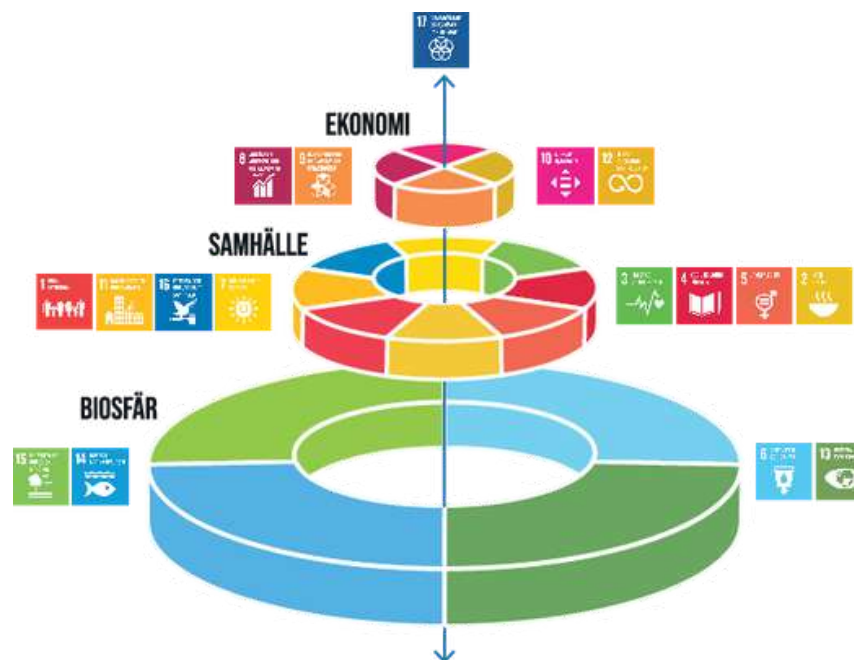
OM HÅLLBAR UTVECKLING

GLOBALA MÅLEN

Alla världens länder har genom FN kommit överens om 17 mål för en hållbar framtid. Dessa kallas de globala målen. Det är alla människors och länders ansvar att försöka skapa en mer hållbar framtid, genom att arbeta för att dessa globala mål ska bli verklighet.

ALLT HÄNGER IHOP - MEN PLANETENS GRÄNSER STYR

Ett sätt att visa hur de tre delarna av hållbarhet hänger ihop, och behöver förhålla sig till varandra, är med denna tårt-bild. Här ser vi också var de globala målen passar in i det hela. Tårt-bilden visar att biosfären, alltså de miljömässiga aspekterna, är grunden för en hållbar utveckling. Det är det viktigaste som vi måste ta hänsyn till för att kunna leva på vår planet. Efter det kommer de sociala aspekterna, dvs att ha tillgång till mat, hälsa, boende, utbildning och trygga samhällen - att leva goda liv. Men vi måste göra det inom gränsen för vad vår planet tål, alltså innanför den ekologiska ringen. Sedan kommer de ekonomiska aspekterna, med mål som ekonomisk jämlikhet, tillväxt, industri, innovationer, konsumtion och produktion. Allt detta behöver hålla sig både inom den ekologiska ringen men också den sociala ringen, alltså inom gränsen för vad som är social hållbarhet, för att vi inte ska orsaka orättvisa och humanitär misär. Högst upp syns mål 17 som symboliserar att handlingskraft och samarbete, både lokalt, nationellt och globalt, krävs för att allt ska fungera.

OM TEMAT: MÅL 7

ENERGI

Energi är rörelse, eller förmågan till rörelse. Energi finns i allt ifrån mat, trä, avfall, olja, vatten och vind. Det finns många former av energi, exempelvis elektrisk energi, kemisk energi, lägesenergi, rörelseenergi och värmeenergi. Att prata om att spara energi är egentligen felaktigt, rent fysikaliskt. Den så kallade energiprincipen innebär nämligen att energi i sig inte kan skapas eller förintas, utan bara omvandlas mellan olika former. Till exempel kan rörelseenergi som finns i vind omvandlas till el, och den kemiska energin i mat till rörelseenergi och värme i våra kroppar. Men varje gång en energiomvandling sker går lite av energins kvalitet förlorad och den kan inte användas till lika många olika saker sedan. Det som går att spara är olika former av energi som har olika kvalitet. El är en form av energi med hög kvalitet.

Olika energikällor - förnybara och icke förnybara

En energikälla är något som finns i naturen och som kan omvandlas till användbara energiformer som el och värme. Exempel på energikällor är uran, kol, olja, vindar, strömmande vatten, solstrålning och ved eller annan biomassa. De energikällor vi människor använder brukar delas in i förnybara energikällor och icke förnybara energikällor. De förnybara energikällorna tillförs ständigt ny energi från solen och tar därför inte slut, som t.ex. solenergi, vindenergi, vågenergi, vattenkraft, och biomassa.

De icke förnybara energikällorna finns däremot i en bestämd mängd på vår planet och återbildas mycket långsamt eller inte alls. De kan därför ta

slut och ju mer de används idag, desto mindre finns kvar till framtida generationer. Kärnenergi och fossila bränslen är icke förnybara källor.

Till fossila bränslen hör fossilgas (även kallad naturgas), kol och olja (t.ex. bensin). Energin i de fossila bränslena är, precis som i biobränslena, solenergi som bundits in genom fotosyntesen. Skillnaden är att fossila bränslen skapats under mycket lång tid av växter och djur som levde för länge sedan. De döda växterna och djuren har under miljontals år utsatts för höga temperaturer och tryck i marken. På så vis har de omvandlats till kol, olja och fossilgas som nu återfinns på land och på botten av haven. Fossil energi, som kol, olja och fossilgas, är inte hållbar i längden eftersom vi använder den snabbare än den nybildas. När vi utviner och använder fossila bränslen orsakas dessutom stora utsläpp av koldioxid som orsakar global uppvärmning och klimatförändringar. Det är ett av de största hoten mot vår planet.

OM TEMAT: MÅL 7

GLOBALT MÅL 7: HÅLLBAR ENERGI FÖR ALLA

Mål 7 går ut på att:

- tillgodose modern och hållbar energi till alla
- öka andelen förnybar energi i världen
- öka energieffektiviteten
- tillgängliggöra forskning och teknik och investera i ren el
- bygga ut och förbättra infrastrukturen för energi i utvecklingsländerna

Idag har tillgången till el ökat i de fattigare länderna, energieffektiviteten har förbättrats och det finns stora möjligheter för att utöka förnybara energiformer i världen, inte minst i Sverige som har bra vindlägen och redan utbyggd vattenkraft. Dessutom finns stor potential för sole, trots vårt kalla klimat.

Komplex och politiskt

Utvecklingen går fort men ofta är det även en politisk och rätt komplex fråga. När tillgången på ny teknik som drivs av el ökar, t.ex. elbilar, ökar också behovet av att kunna producera mer el snabbt. Det har gjort att den politiska debatten i Sverige har kommit att handla mycket om huruvida kärnkraftverk, som är en icke förnybar källa, ska stängas eller byggas fler och vilken effekt de förnybara källorna har - allt för att kunna snabbt bemöta det växande behovet.

En annan politiskt laddad fråga och målkonflikt är när vindkraftverk byggs på mark där samer har betande renar. Renarna tenderar då att störas och

undviker områdena där vindkraftverken finns och det blir svårare att förflytta renarna mellan områden, vilket i längden gör att renarna får tillgång till mindre bete och det gör det svårare för samer att kunna ha sina renar över huvudtaget. Här blir den komplexa målkonflikten den mellan att å ena sidan vilja utöka vindkraften på glesa marktytor och å andra sidan skydda samernas viktiga renskötsel och kultur.

Framtidens energi

Idag saknar fortfarande över 700 miljoner människor tillgång till elektricitet. Detta är något som ska åtgärdas inom Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling. Här kan omställningen till förnybart bidra. I länder som idag saknar utbyggda elnät kan småskalig förnybar el ge människor tillgång till energi snabbare, lättare och billigare än konventionella energislag som kol och olja. Precis som många länder inte har byggt något fast telefonnät, utan gått rakt på mobiltelefoni, kan de hoppa över fossila bränslen och kärnkraft och gå rakt på framtidens energislag. När världen nu styr om mot helt förnybara energisystem kommer vår elproduktion att följa tillgången i flödande energikällor som sol och vind allt mer. Den el som levereras till samhället kommer att vara mer variabel. Samtidigt gör det att priset på el är lågt när det finns gott om energi från sol och vind, och högre när det är molnigt och vindstilla. I framtiden kommer hela energisystemet att behöva vara mer flexibelt och vi behöver ha smarta elnät som kan anpassa sig till olika situationer.

UPPDRAG!

Här följer några uppdrag och uppgifter som kan hjälpa dig att få ut så mycket som möjligt av filmfesten. Din lärare hjälper till att berätta hur och när du och din klass ska jobba med dessa.

UPPDRAG 1: MÅLKOMPASSEN

Gå in på länken: <https://www.globalamalen.se/malkompassen/>
Gör quizet om mål 7 - hållbar energi för alla, för att lära dig mer om det!

UPPDRAG 2: FORMULERA FRÅGOR TILL PANELEN

Här på sidan finns ett frågekort så du kan förbereda frågor att ställa till panelen. Formulera gärna flera frågor, t.ex. 3 stycken, så att du är beredd att ställa frågorna när panelsamtalet hålls!

MIN FRÅGA	VARFÖR JAG TYCKER FRÅGAN ÄR VIKTIG/INTRESSANT

ÖVNING: AKTIV LYSSNARE

Här är ett lyssnarprotokoll som du fyller i medan du tittar på filmfesten. Det hjälper dig att vara en aktiv lyssnare och därigenom lära dig och komma ihåg saker bättre. Du fyller i så många filmer som visas.

LYSSNAR-PROTOKOLL: FILMerna

Vad handlar **första** filmen om?

På vilket sätt kopplar det till hållbar utveckling:

Vad handlar **andra** filmen om?

På vilket sätt kopplar det till hållbar utveckling:

Vad handlar **tredje** filmen om?

På vilket sätt kopplar det till hållbar utveckling:

ÖVNING: AKTIV LYSSNARE

LYSSNAR-PROTOKOLL: FILMerna

Vad handlar **fjärde** filmen om?

På vilket sätt kopplar det till hållbar utveckling:

Vad handlar **femte** filmen om?

På vilket sätt kopplar det till hållbar utveckling:

Vad handlar **sjätte** filmen om?

På vilket sätt kopplar det till hållbar utveckling:

ÖVNING: AKTIV LYSSNARE

LYSSNAR-PROTOKOLL: ORDLISTA

Skriv ner alla krångliga ord och begrepp du hör under filmfesten. Efteråt, kolla upp vad orden och begreppen betyder och skriv ner vad de betyder med dina egna ord.

ORD/ BEGREPP	FÖRKLARING
Hållbar utveckling	Att både vi och framtida generationer ska ha ett bra samhälle och kunna leva bra liv

ORD/ BEGREPP	FÖRKLARING

ÖVNING: AKTIV LYSSNARE

LYSSNAR-PROTOKOLL: PANELDELTAGARE

Vilka är med i panelsamtalet och vilket företag, organisation eller annan aktör representerar de?

NAMN PÅ PERSONEN

VAD REPRESENTERAR DEN?

1 _____

2 _____

3 _____

4 _____

5 _____

ÖVNING: AKTIV LYSSNARE

LYSSNAR-PROTOKOLL: FRÅGORN A TILL PANELEN

Vilka frågor ställs till panelen och hur svarar de?

FRÅGA

Exempel: Hur ser ni till att ni inte bidrar till att släppa ut giftiga ämnen?

SVAR

FÖRETAG 1: Vi har avancerade reningsverk i våra fabriker. Vi förbjuder också att giftiga färger t ex används i vår tillverkning.

FÖRETAG 2: Vi har policydokument som alla ska följa.

VAD TYCKER DU OM SVAREN?

Exempel: Jag tycker att Företag 2 inte förklarade vad de menade med policydokument och hur det kontrolleras och efterlevs. Företag 1 verkade ju jobba bra med att hindra giftiga ämnen, men de kunde gett mer exempel.

FRÅGA

SVAR

VAD TYCKER DU OM SVAREN?

ÖVNING: AKTIV LYSSNARE

FRÅGA

SVAR

VAD TYCKER DU OM SVAREN?

FRÅGA

SVAR

VAD TYCKER DU OM SVAREN?

FRÅGA

SVAR

VAD TYCKER DU OM SVAREN?

GRANSKA AKTÖRER

GRANSKA: IKEA - UPPGIFT 1

IKEA är en av deltagarna i panelsamtalet. Här ska du söka information om deras hållbarhetsarbete.

Fundera först kring:

- Vad har du hört om IKEA när det kommer till hållbarhet?
- Var har du hört det?
- Hur hållbara upplever du att IKEA är och varför?

Undersök sedan och svara på frågorna:

- Vad skriver IKEA själva om sitt hållbarhetsarbete? Gå in på IKEA:s hemsida och undersök: <https://www.ikea.com/se/sv/this-is-ikea/sustainable-everyday/> (klickbar länk)
- Hur diskuteras IKEA:s hållbarhetsarbete i media? Sök på nätet och se vad du hittar för artiklar.
  - Hur är artiklarna vinklade? Vad fokuserar de på?
  - Hur skiljer sig IKEA:s egna beskrivningar från medias? Varför tror ni de skiljer sig?
- Hur skulle IKEA kunna bli mer hållbara?
- Vilka frågor skulle du vilja ställa till IKEA kopplat till hållbar utveckling utifrån det du fått reda på när du undersökt dem?

TIPS!

Här kan du bl.a. hitta information när du granskar IKEA:

IKEAs hållbarhetssajt:

<https://www.ikea.com/se/sv/this-is-ikea/sustainable-everyday/>

Fair Action: Granskar olika företag

<https://fairaction.se/>

SwedWatch: Granskar företag & investerares hållbarhetsarbete

<https://swedwatch.org/sv>

Googles sökmotor: Sök på IKEA och hållbarhet

www.google.com

GRANSKA AKTÖRER

GRANSKA: IKEA - UPPGIFT 2

IKEA erbjuder även ett par olika energitjänster till sina kunder. Här får du läsa på mer om och granska dessa.

Gör så här:

- Gå in på IKEAs hemsida och sök på energitjänster. Direktlänk: <https://www.ikea.com/se/sv/home-energy-services/>
- Klicka på den energitjänst som du blivit tilldelad av din lärare och svara på följande frågor:

För er som granskar elavtal:

- Hur går det till att teckna IKEAs elavtal?
- Vad innebär det för dig som kund att teckna IKEAs elavtal?
- Var kommer elen ifrån?
- Hur är det mer eller mindre bra för klimatet och hållbarhet?
- Svea Solar är elbolaget som tillgodoser elen i IKEAs avtal. Vilka är de och hur jobbar de för hållbarhet?
- Vad har IKEAs elavtal fått för omdöme bland andra granskare?

TIPS!

För vissa frågor behöver du kanske söka svar på andra ställen än IKEAs sajt. Här är Google din bästa vän!

För er som granskar solpaneler:

- Hur går det till att skaffa IKEAs solpaneler?
- Vad innebär det för dig som kund att investera i solpaneler?
- Hur och var är solpanelerna tillverkade?
- Hur är solenergi ett hållbart val?
- Svea Solar är elbolaget som tillgodoser solpanelerna till IKEA. Vilka är de och hur jobbar de för hållbarhet?
- Vad har IKEAs solpaneler fått för omdöme bland andra granskare och testare?

För er som granskar luftvärmepump:

- Hur går det till att skaffa IKEAs luftvärmepump?
- Vad innebär det för dig som kund att investera i en luftvärmepump?
- Hur och var är luftvärmepumparna tillverkade?
- Hur är en luftvärmepump ett hållbart val?
- Polarpumpen är det bolag som tillgodoser pumparna till IKEA. Vilka är de och hur jobbar de för hållbarhet?
- Vad har IKEAs luftvärmepump fått för omdöme av andra granskare och testare på marknaden?

För alla grupper:

- Hur svarar IKEA upp på de frågor som finns längst ner på webbsidan om er energitjänst? Är det något som är oklart som ni vill fråga IKEA i panelen på filmfesten?

GRANSKA AKTÖRER

GRANSKA: SEB - UPPGIFT 1

SEB är en av deltagarna i panelsamtalet. Här ska du söka information om deras hållbarhetsarbete.

Fundera först kring:

- Vad har ni som elever hört om SEB när det kommer till hållbarhet?
- Var har ni hört det?
- Hur hållbara upplever ni att SEB är och varför?

Undersök sedan och svara på frågorna:

- Vad skriver de själva om sitt hållbarhetsarbete? Gå in på SEB:s hemsida och undersök: <https://sebgroup.com/sustainability/our-ways>. (klickbar länk)
- Hur diskuteras SEB:s hållbarhetsarbete i media? Sök på nätet och se vad ni hittar för artiklar.
  - Hur är de vinklade?
  - Hur skiljer sig SEB:s egna beskrivningar från medias? Varför tror ni att de skiljer sig?
- Hur skulle SEB kunna bli mer hållbara?
- Vilka frågor skulle du vilja ställa till SEB kopplat till hållbar utveckling?

TIPS!

Här kan du bl.a. hitta information när du granskar SEB:

SEB:s hållbarhetssajt:

<https://sebgroup.com/sustainability/our-ways>

Fair Finance Guide: Granskar bankers hållbarhetsarbete

<https://fairfinanceguide.se/banks/banker/seb/>

SwedWatch: Granskar företag & investerares hållbarhetsarbete

<https://swedwatch.org/sv>

Googles sökmotor: Sök på SEB och hållbarhet

www.google.com

S|E|B

GRANSKA AKTÖRER

GRANSKA: SEB - UPPGIFT 2

Här får du närmare granska SEB:s hållbarhetsarbete, med hjälp av verktyget Fair Finance guide.

Gör så här:

- Öppna verktyget Fair finance guide, länk: <https://fairfinanceguide.se/banks/banker/seb/>
- Välj SEB och läs vad det står vid de olika mätningsskategorier.
- Svara på följande frågor:
  - Hur många procent får banken gällande kategorierna energi och olja och gas? Vad beror det på?
  - När det står att SEB ställer sig bakom XX procent av principerna för hållbar energiproduktion - undersök vad dessa principer baseras på?
  - Varför får banken bara 54% när det gäller öppenhet och ansvar? Vad kan det få för konsekvenser?
  - Vilka två kategorier får SEB högst betyg inom? Vad betyder det?
  - Vilken kategori får SEB lägst betyg inom? Vad beror det på?

Jämför med media

- Undersök hur SEB porträtteras i media. Sök på nätet och se vad ni hittar för artiklar.
- Diskutera tillsammans:
  - Hur stämmer SEB:s betyg på Fair Finance Guide överens med den bild som ges av SEB själva och i media?
  - På vilket sätt kan banker påverka hållbar utveckling och särskilt mål 7 om hållbar energi (t.ex. investeringar)?

Jämför med andra banker

- Om ni har tid, jämför gärna med någon annan bank, t.ex. Nordea eller Ekobanken.
  - Är SEB bättre, sämre eller lika jämfört med andra banker gällande energi, olja och gas?
  - Vad tror du olika bankers resultat kan bero på?

TIPS PÅ RESURSER

OM HÅLLBAR UTVECKLING

På Future Minds hemsida finns det filmer du kan kolla på för att friska upp din kunskap om hållbar utveckling:

<https://futuremindssweden.se/elevsidor/filmer/>

UNDP Globala Målen.se

www.globalamalen.se

Världsnaturfonden WWF

<https://www.wwf.se/utbildning/unga/>

Naturskyddsföreningen

<https://www.naturskyddsforeningen.se/skola/>

TIPS: Gå till [faktabladen](#) och sök på energi.

Human Nature - Etnografiska Museet

<http://humannatureskola.se/>

OM MÅL 7, ENERGI

Statistiska centralbyrån - data om mål 7 i Sverige

<https://scb.se/hitta-statistik/temaomraden/agenda-2030/mal-7/>

FN - hur går det med mål 7 globalt?

<https://sdgs.un.org/goals/goal7>

Svenska regeringen - om globala målen, mål 7

<https://www.regeringen.se/regeringens-politik/globala-malen-och-agenda-2030/agenda-2030-mal-7-hallbar-energi-for-alla/>

Energimyndigheten

<https://www.energimyndigheten.se/>

Energimarknadsinspektionen

<https://ei.se/>

Svenska kraftnät

<https://www.svk.se/>

Vattenfall

<https://www.vattenfall.se/> eller <https://group.vattenfall.com/se>

TIPS PÅ RESURSER

GRANSKNINGSVERKTYG

Swedwatch: Granskar svenska företag

<https://swedwatch.org/>

Fair Finance Guide: Granskar banker

<https://fairfinanceguide.se/>

Fair Action: Granskar företag

<https://fairaction.se/>

Fairometern - Här får du tips när du själv ska granska företag.

Du hittar Fairometern i den gula rutan på länken.

<https://vihandlarvembetalor.se/elevsidan/>

Greenwash-Bingo - vässa dina skills i att upptäcka och känna igen greenwashing i företags marknadsföring

https://fairaction.se/wp-content/uploads/2021/06/O%CC%88vning_GreenwashBingo.pdf